

Gäller för: Smärtenhet NU-sjukvården, Smärtenhet NÄL
Innehållsansvar: Katarina Sisolakova, (katsi2), Överläkare
Granskad av: Katarina Sisolakova, (katsi2), Överläkare
Godkänd av: Jimmy Bjelkengren, (jimbj), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-06-24

Giltig till: 2027-06-24

Steroidbehandling vid cancerrelaterad smärta

Revidering i denna version

- Inga förändringar vid denna revidering.

Syfte

Skapa enhetlig rutin ang. steroidbehandling vid cancerrelaterad smärta.

Vilka berörs

Läkare och sjuksköterskor i NU-sjukvården.

Steroidbehandling vid cancerrelaterad smärta

Indikationer: Inflammationsbetingade ödem som innebär tryck på nerver eller andra strukturer och leder till smärta; smärta utlöst från organkapslar t ex leverkapseln.

Förutom avsvällande effekt har glukokortikoiderna också antiemetiska, klådstillande och febersänkande egenskaper, kan förbättra aptiten och öka känslan av välbefinnande.

Vid steroidbehandling är **Betapred®** ett lämpligt preparat. (jmf Prednisolon som har en intensivt besk smak). Tabletterna kan lösas i en liten mängd vatten. Betapred är en glukokortikoid med *så liten mineralkortikoid_effekt som möjligt*, vilket är en fördel. Tabletterna är små och saknar nästan smak. Om peroral tillförsel inte fungerar kan samma dos ges som intravenös injektion.

Behandlingen bör ges i kurer på 1- 3 veckor och därefter sätts ut.

Undantag gäller pat med hjärnmetastaser eller neurogen smärta där det oftast är omöjligt att helt sätta ut behandlingen. Istället försöker man finna lägsta möjliga underhållsdos, ex. 1- 1,5 mg Betapred dagligen. Vid förvärrade symptom kan dosen ökas till 4 mg x 2 och sedan åter trappas ned vid symptomregress.

Högdosbehandling ges vid hjärnmetastaser, neurogen smärta och då man eftersträvar en allmänt uppiggande effekt. Vid högdos börjar man behandlingen med Betapred 16 mg x 1. (Se vidare doseringsförslag ”**Betapredschema – högdos**”.)

Lågdosbehandling kan ges vid skelettsmärter, klåda, dyspné och vid smärter från organkapslar t ex vid levermetastaser. Vid lågdos börjar man behandlingen med Betapred 8 mg x 1. (Se vidare doseringsförslag ”**Betapredschema – lågdos**”.)

För att bryta ett **akut illamående** kan 8 mg Betapred i v kombineras med ett antiemetikum, t ex Ondansetron (Zofran®) iv. Även vid **svettningar** till följd av tumörsjukdom kan man ibland se en god effekt av cortisonbehandling.

Man kan då pröva med Betapred 1 – 2 mg x 2. Om behandlingen, oavsett symptom, ej haft effekt inom 3 – 4 dygn kan den sättas ut utan nedtrappning.

Bilagor

1. Högdosschema
2. Lågdosschema

Bilaga 1 Högdos Betapredschem

vid Steroidbehandling vid cancerrelaterad smärta

Indikationer: Inflammationsbetingade ödem som innebär tryck på nerver eller andra strukturer och leder till smärta; smärta utlöst från organkapslar t ex leverkapseln. Förutom avsvällande effekt har glukokortikoiderna också antiemetiska, klådstillande och febersänkande egenskaper, kan förbättra aptiten och öka känslan av välbefinnande.

Högdosschema

<i>Datum</i>	<i>Läkemedel</i>	<i>Antal tabl kl 08.00</i>
Dag 1	T Betapred 0,5 mg	32
Dag 2	”	32
Dag 3	”	32
Dag 4	”	24
Dag 5	”	20
Dag 6	”	16
Dag 7	”	12
Dag 8	”	8
Dag 9	”	4
Dag 10	”	0

Se också rutin Steroidbehandling vid cancerrelaterad smärta.

Bilaga 2 Lågdos Betapredschemata

vid Steroidbehandling vid cancerrelaterad smärta

Indikationer: Inflammationsbetingade ödem som innebär tryck på nerver eller andra strukturer och leder till smärta; smärta utlöst från organkapslar t ex leverkapseln. Förutom avsvällande effekt har glukokortikoiderna också antiemetiska, klådstillande och febersänkande egenskaper, kan förbättra aptiten och öka känslan av välbefinnande.

Lågdosschema

<i>Datum</i>	Läkemedel	Antal tabl kl 08.00
Dag 1	T Betapred 0,5 mg	16
Dag 2	”	16
Dag 3	”	16
Dag 4	”	16
Dag 5	”	12
Dag 6	”	8
Dag 7	”	6
Dag 8	”	4
Dag 9	”	2
Dag 10	”	0

Se också rutin Steroidbehandling vid cancerrelaterad smärta.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Smärtenhet NU-sjukvården, Smärtenhet NÄL

Innehållsansvar: Katarina Sisolakova, (katsi2), Överläkare

Granskad av: Katarina Sisolakova, (katsi2), Överläkare

Godkänd av: Jimmy Bjelkengren, (jimbj), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10086-1525759947-213

Version: 11.0

Giltig från: 2025-06-24

Giltig till: 2027-06-24